

ace žaludku na GERD je mnohem nižší, než se dříve předpokládalo (1). Samotná prokinetika tedy u tohoto onemocnění zpravidla nemají dostatečný účinek, ale mohou být využívána jako doplňková terapie do kombinace s PPI, hlavně u těch stavů, kdy je předpokládán podíl poruch motility (2, 10). Dle několika studií a odborné literatury i dle Doporučených postupů pro praktické lékaře věnujících se problematice onemocnění GIT, může být do kombinace k PPI vhodný itoprid s převážným působením na zlepšení evakuace žaludku (2, 10, 11). Mezi terapeutické indikace nově registrovaného léčivého přípravku s účinnou látkou cinitaprid patří také adjuvantní terapie u pacientů s GERD v případě, že efekt PPI není dostatečně účinný (12).

Závěr

Vzhledem k velké heterogenitě patofyziologických příčin onemocnění GIT může být velmi obtížné najít vhodnou farmakoterapii, zejména u poruch funkční etiologie. Prokinetika i nadále zaujímají roli v léčbě funkčních onemocnění GIT, neboť zvyšují motilitu trávicího traktu, a tím příznivě působí na celkové symptomy dyspepsie, které významně ovlivňují kvalitu života pacientů. K dlouhodobému užívání jsou prokinetika doporučena v případě, že je při zhodnocení efektu terapie zaznamenán objektivní nebo subjektivní přínos léčby a pacient lék dobře toleruje.

V České republice v současnosti není mnoho registrovaných prokinetik. Metoklopramid by měl být užíván pouze v indikacích souvi-

sejících se symptomatickým zvracením a nevolností, a to maximálně po dobu 5 dnů, kvůli riziku závažných nežádoucích účinků spojených s dlouhodobým užíváním. Cinitaprid je novým prokinetikem na trhu a zatím u něj není mnoho provedených studií na porovnání účinnosti a bezpečnosti s jednotlivými prokinetiky, což aktuálně vylučuje možnost lépe zhodnotit jeho roli v léčbě gastrointestinálních poruch. Itoprid je v současné době nejužívanějším prokinetikem v klinické praxi v ČR vhodným i k dlouhodobé léčbě s dobrým bezpečnostním profilem a minimálním interakčním potenciálem. Jeho účinnost v léčbě gastrointestinálních poruch je podpořena nejen klinickými studiemi, ale i dlouhodobou terapeutickou zkušeností.

LITERATURA

- Dolina J, Hep A, Kunovský L, et al. Prokinetika a jejich využití v gastroenterologii. Vnitr Lek. 2018;64(6):673-678.
- Doporučené diagnostické a terapeutické postupy pro všeobecné praktické lékaře. [Internet]. Praha: Společnost všeobecného lékařství ČLS JEP; 2024. [cit. 28. 2. 2025]. Available from: <https://www.svl.cz/svl-docs/doporucene-postupy/57/dp-gastro-2024.pdf>.
- Quigley EMM. Prokinetics in the Management of Functional Gastrointestinal Disorders. Curr Gastroenterol Rep. 2017 Sep 8;19(10):53.
- Hep A, Dolina J. Prokinetika – jejich přínos v klinické praxi gastroenterologické. Vnitr Lek. 2011;57(9):693-696.
- Lee K, Kwon CI, Yeniova AO, et al. Global prevalence of functional dyspepsia according to Rome criteria, 1990-2020: a systematic review and meta-analysis. Sci Rep. 2024 Feb 20;14(1):4172.
- Liang L, Yu J, Xiao L, et al. Comparative Efficacy of Various Pharmacological Interventions in the Treatment of Functional Dyspepsia: A Network Meta-Analysis. Dig Dis Sci. 2022 Jan;67(1):187-207.
- Štoviček J. Funkční dyspeptické poruchy: Funkční dyspepsie. Med. praxi. 2013;10(10):325-328.
- Aktualizace gastroenterologického doporučeného postupu pro praktické lékaře. Medical Tribune [Internet]. 3. prosince 2024 [cit. 6. března 2025]. Available from: <https://www.tribune.cz/archiv/aktualizace-gastroenterologickeho-doporuceneho-postupu-pro-prakticke-lekare/>.

- Qi Q, Wang N, Liu H, et al. Prokinetics for the treatment of functional dyspepsia: an updated systematic review and network meta-analysis. BMC Gastroenterol. 2023 Oct 31;23(1):370.
- Mayerová E. Gastroezofageální reflux a refluxní choroba jícnu – současný stav problematiky. Med. praxi. 2021;18(4):256-260.
- Kroupa R, Konečný Š, Dolina J. Current trends in the diagnosis and treatment of gastroesophageal reflux disease. Vnitr Lek. 2018;64(6):588-594.
- Souhrn údajů o léčivém přípravku Gapulsid 1 mg tableta (Novatin Limited, Mosta) [Internet]. 16. října 2023 [cit. 4. 3. 2025]. Available from: <https://medately.co/cz/drugs/3Y-5pS01imSV6JART03xuPWk0S2x/gapulsid-1-mg-tableta>.
- Bor S, Kalkan IH, Savarino E, et al. Prokinetics-safety and efficacy: The European Society of Neurogastroenterology and Motility/The American Neurogastroenterology and Motility Society expert review. Neurogastroenterol Motil. 2024 May;36(5):e14774.
- Hrdlička L. Gapulsid® (cinitaprid) – jedinečné prokinetikum indikované pro léčbu horní funkční dyspepsie i gastroezofageálního refluxu. Gastroent Hepatol. 2024;78(4):343-344.
- Souhrn údajů o léčivém přípravku Degan (Lek Pharmaceu-

- tics d.d., Ljubljana). [Internet]. 8. března 2023 [cit. 4. 3. 2025]. Available from: <https://medately.co/cz/drugs/Wb8cg7AeHU-KzUXkInJl3P6T3tvX/degan>.
- Chaves J, Pita I, Libânio D, et al. Pharmacological Treatment of Functional Dyspepsia: An Old Story Revisited or a New Story to Be Told? A Clinical Review. GE Port J Gastroenterol. 2022 Nov 4;30(2):86-97.
- Du Y, Su T, Song X, et al. Efficacy and safety of cinitapride in the treatment of mild to moderate postprandial distress syndrome-predominant functional dyspepsia. J Clin Gastroenterol. 2014 Apr;48(4):328-35.
- Broeders B, Tack J, Talley NJ. Itopride in functional dyspepsia: open-label, 1-year treatment follow-up of two multicenter, randomized, double-blind, placebo-controlled trials. Therap Adv Gastroenterol. 2025 Feb 20;18:17562848251321123.
- Souhrn údajů o léčivém přípravku Itoprid PMCS 50 mg potahované tablety (PRO.MED.CS Praha, a. s.) [Internet]. 1. října 2023 [cit. 4. 3. 2025]. Available from: <https://medately.co/cz/drugs/2nFqGHgC05nnXG4UCkxhw8J0J6J/itoprid-pmcs-50-mg-potahovana-tableta>.
- Wasko-Czopnik D, Wiatrak B. The efficacy and safety of itopride as an add-on therapy to a proton pump inhibitor in the treatment of gastroesophageal reflux disease. Prz Gastroenterol. 2024;19(1):60-66.

www.medicinapropraxi.cz

